

B en W-voorstel

portefeuillehouder
G. Hofstede

begrotingsprogramma
2 Welzijn

draagt bij aan Global Goal(s)
 16 Vrede, veiligheid en sterke
publieke diensten

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)
1

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Aansluiten bij landelijke samenwerkingsovereenkomst fraudebestrijding sociale zekerheid e.d.

INHOUD VOORSTEL

- een overeenkomst aan te gaan met de partners Samenwerkingsovereenkomst voor Interventieteams 2017;
- de portefeuillehouder te vragen daartoe het verzoek en de toetredingsverklaring voor de gemeente Rheden te ondertekenen;
- bij ieder voorgenomen project voor de gemeente Rheden verplicht vooraf advies in te winnen bij de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en overige betrokken gemeentelijke functionarissen.

1 Wat is de aanleiding?

De Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI) is sinds 2003 operationeel en werkt op basis van een samenwerkingsovereenkomst. In 2017 is de samenwerking tussen de partners geactualiseerd, uitgebreid met nieuwe partners en er is een nieuwe overeenkomst opgesteld. Deze overeenkomst biedt de mogelijkheid tot samenwerking met overheidspartners op landelijk niveau en diverse gemeenten.

Voor 2017 was een formele aansluiting niet nodig en kon al een project uitgevoerd zonder de aansluiting. Na toevoeging van meer samenwerkingspartners (bijvoorbeeld IND) heeft het ministerie geëist dat aansluiting noodzakelijk is om een project onder het LSI op te pakken. Daarom dit convenant.

Deze partners werken samen op projectmatige basis in interventieteams om de rechtmatigheid te bevorderen binnen het sociaal domein. Het gaat dan om belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden te voorkomen en terug te dringen. Door het starten van een project onder de vlag van de LSI krijgt een gemeente toegang tot relevante informatie van de genoemde partners. Hiermee ontstaat een veel completer beeld van mogelijke misstanden en problematiek in een wijk of op een adres. Daarmee kun je als gemeente in samenwerking met de partners gericht actie ondernemen.

Argumenten:

Om een eventuele controle projectmatig op te kunnen pakken met de genoemde partners moeten we als gemeente aansluiten bij de bestaande samenwerking.

De partners willen door samenwerking één landelijk dekkende structuur realiseren die zwart werken, illegale arbeid, sociale zekerheids- en fiscale fraude in heel Nederland aanpakt. De 'Samenwerkingsovereenkomst voor Interventieteams' zorgt voor het uitoefenen van een gezamenlijk toezicht, waarbij iedere partner van de eigen wettelijke bevoegdheden gebruik maakt. Onderwerpen die met gebruikmaking van het convenant in gezamenlijkheid aangepakt kunnen worden, zijn wijkgerichte problematiek, adresfraude, problematiek op en rond recreatieparken, arbeidsmigranten en dergelijke.

Om een project te kunnen draaien is het noodzakelijk dat individuele gemeenten ook samenwerkingspartner zijn.

Door gezamenlijke controles wordt fraude en ondermijning eerder zichtbaar en kan er tegen opgetreden worden

Door gezamenlijk te controleren, komen problemen op de adressen eerder en in samenhang aan het licht. Op deze manier krijgen we meer grip op verschillende soorten fraude, waaronder ook overheid ondermijnende activiteiten. Het kan voorkomen dat, bij een dergelijke gezamenlijke controle, ook adressen naar boven komen waarbij sprake is van zorg mijdend gedrag of waar ondersteuning een mogelijkheid kan zijn om de (financiële) problemen op te lossen. Vanuit de gezamenlijke controles zijn we niet alleen één overheid waar het gaat om handhaving, maar kunnen we ook in dit soort situaties zorgen dat de juiste ondersteuning geboden wordt.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Integraal Veiligheidsbeleid (aanpak ondermijning overheid).

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

In samenwerking met de partners voorkomen en terugdringen van uiteenlopende soorten van fraude, ondermijning van de overheid, overtredingen van arbeidswetgeving en andere, daarmee samenhangende, misstanden. Door het aangaan en ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst zijn we goed voorbereid op eventuele projecten die we in de toekomst voor de gemeente Rheden zouden willen starten.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Door bijgevoegde brief kan de gemeente Rheden de voorzitter van de Landelijke LSI-stuurgroep vragen om toetreding. De LSI-voorzitter neemt, na raadpleging van de andere stuurgroepleden, een besluit. Indien het verzoek wordt ingewilligd kan de toetredingsverklaring door de burgemeester worden ondertekend en retour gestuurd. De LSI-voorzitter zorgt dat de aansluiting wordt gepubliceerd in de Staatscourant, waarmee de aansluiting als partner een feit is.

Daarna wordt onderzocht of het LSI kan bijdragen aan een specifiek project voor de gemeente Rheden.

De overeenkomst kan enkel worden toegepast bij een concreet project.

De overeenkomst (en daarmee het delen van informatie) is enkel van toepassing indien er signalen bekend zijn van structurele fraude in een bepaalde sector, op een specifieke locatie of binnen een bepaalde doelgroep. Denk aan omvangrijke illegale bewoning op een vakantiepark of problematiek rondom arbeidsmigranten. Kortom er moet een concrete aanleiding zijn om projectmatig een actie op te starten om oneigenlijk gebruik en misbruik van uitkeringen en toeslagen op het gebied van sociale zekerheid aan te pakken. Overigens valt zorgfraude niet onder de sociale fraude-problematiek die onder het LSI valt.

We gaan onderzoeken of het LSI kan bijdragen aan een specifiek project binnen de gemeente Rheden.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Aan de aansluiting bij de samenwerkingsovereenkomst zijn geen kosten verbonden. Voor een specifiek project in de gemeente Rheden is personele capaciteit nodig en in de samenwerkingsovereenkomst is sprake van het zo nodig beschikbaar stellen van faciliteiten als een interventieteam zich moet voorbereiden.

6 Wat zijn de risico's?

Het onderlinge gebruik van informatie raakt de privacy van onze inwoners en vraagt zorgvuldigheid.

Het uitwisselen van persoonsgegevens op basis van deze overeenkomst houdt de verwerking van persoonsgegevens in. Op het verwerken van persoonsgegevens zijn onder andere de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet AVG van toepassing. Bij projecten op basis van het LSI zullen zowel gevoelige/bijzondere persoonsgegevens en strafrechtelijke gegevens verwerkt worden. Het delen van deze gegevens geeft partijen veel informatie en de impact op de privacy van inwoners is hierbij groot.

Bij ieder concreet project moet daarom vooraf advies gevraagd worden aan de Functionaris voor Gegevensbescherming (FG). De FG adviseert vervolgens over de vraag of het project vanuit privacy-oogpunt doorgang kan vinden en wat er nodig is om alle privacyaspecten goed te borgen

(bijvoorbeeld het vooraf uitvoeren van een verplichte DPIA¹). De FG kan vervolgens ook toezicht houden op dit proces.

De aanpak is landelijk beleid. Verschillende problematiek speelt ook in de gemeente Rheden en daarom sluiten wij ook aan bij deze overeenkomst.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Dit is afgestemd met de in- en extern betrokkenen (zoals sociale research, MGR). Zodra een project gestart wordt, wordt dit afgestemd met de direct betrokkenen.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De aansluiting bij het convenant wordt gepubliceerd in de Staatscourant. Verder worden de betrokken afdelingen geïnformeerd over het LSI en de mogelijkheden hiervan.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

De overeenkomst voorziet een bepaling waarin elke 5 jaar evaluatie plaats vindt. Dat betreft de samenwerking binnen de overeenkomst. Verder wordt elke specifieke project apart geëvalueerd. Dit wordt op de LTA gezet.

Er ligt op dit moment een wetsvoorstel bij de Eerste Kamer dat ziet op gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden). Wanneer deze wet in werking treedt, dient geëvalueerd te worden of deze wet consequenties heeft voor de samenwerking binnen het LSI en de (toekomstige) projecten.

¹ data protection impact assessment. Dat is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. En om daarna maatregelen te kunnen nemen om de risico's te verkleinen

De Steeg,